

Sygn. akt IV Ka 10/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu IV Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca: SSO Wiesława Klimowicz

Sędziowie SSO Elżbieta Kościelniak (spr.)

SSO Alicja Bielan

Protokolant Anna Nowak

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Sławomira Kozłowskiego

po rozpoznaniu w dniach 20 marca 2014 r. 27 marca 2014 r. i 15 maja 2014 r.

sprawy A. N.

oskarżonej o przestępstwo z art.272 kk

K. S.

oskarżonej o przestępstwa z art.286§1 kk i art.297§1 kk w zw. z art.11§2 kk, art.272 kk i art.273 kk w zw. z art.12 kk i art.11§2 kk

na skutek apelacji wniesionych przez oskarżone

od wyroku Sądu Rejonowego w Jarocinie, VII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą

w Pleszewie

z dnia 28 marca 2013r. sygn. akt VII K 89/13

Na podstawie art. 437§1 i 2 kpk i art.624§1 kpk i art.632 pkt.2 kpk

I. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- uchyla orzeczenie o wymierzeniu oskarżonej K. S. kary łącznej pozbawienia wolności i warunkowym zawieszeniu jej wykonania

(punkt 8 i 9 wyroku),

- uniewinnia oskarżoną K. S. od czynu z art. 233§1 w zw.

z §6 kk w zw. z art.12 kk opisanego w punkcie 7 wyroku,

- na podstawie art.85 kk i art.86§1 kk wymierza oskarżonej K. S. karę łączną 1(jednego) roku pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art.69§1 kk i art.70§1 pkt.1 kk warunkowo zawiesza na okres próby 3 (trzech) lat,

- uniewinnia oskarżoną A. N. od czynu z art. 18§3 kk w zw. z art.233§1 w zw. z §6 kk i w zw. z art.12 kk opisanego w punkcie 11 wyroku.

II. W pozostałym zakresie utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy.

II. Zwalnia oskarżoną K. S. od kosztów sądowych za postępowanie

odwoławcze, a w części uniewinniającej kosztami sądowymi za postępowanie

odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt IV Ka 10/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 28 marca 2013r. w sprawie VII K 89/13 Sąd Rejonowy w Jarocinie VII Zamiejskowy Wydział Karny z/s w Pleszewie uznał oskarżoną K. S. za winną tego, że:

1. W dniu 15 czerwca 2004r. w P., działając umyślnie z zamiarem bezpośrednim, w celu uzyskania dla siebie korzyści majątkowej w postaci płatności bezpośrednich do gruntów rolnych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, złożyła do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania na rok 2004, z tytułu użytkowania nieruchomości rolnych oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...)

w miejscowości O., gmina C., powiat (...) o łącznej powierzchni 1,17 ha, w którym zawarła nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wsparcia finansowego w postaci płatności bezpośrednich wskazując, że jest użytkownikiem tych gruntów – producentem rolnym co nie polegało na prawdzie, w wyniku czego wprowadziła w błąd pracowników Agencji i w dniu 6 stycznia 2005r. doprowadziła Agencję Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. jako dysponenta środkami budżetu państwa i budżetu środków europejskich, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci przyznania jej

i wypłacenia Jednolitej Płatności Obszarowej Uzupełniającej Płatności Obszarowej i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania ((...)) na rok 2004 w łącznej kwocie 897,75 zł.

tj. czynu z art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. art. 11 § 2 kk i za to na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył jej karę 7 miesięcy pozbawienia wolności.

2. W dniu 7 maja 2005r. w P., działając umyślnie z zamiarem bezpośrednim, w celu uzyskania dla siebie korzyści majątkowej w postaci płatności bezpośrednich do gruntów rolnych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, złożyła do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania na rok 2005, z tytułu użytkowania nieruchomości rolnych oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...)

w miejscowości O., gmina C., powiat (...) o łącznej powierzchni 1,17 ha, w którym zawarła nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wsparcia finansowego w postaci płatności bezpośrednich wskazując, że jest użytkownikiem tych gruntów – producentem rolnym co nie polegało na prawdzie, w wyniku czego wprowadziła w błąd pracowników Agencji i w dniach 26 i 27 stycznia 2006r. doprowadziła Agencję Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. jako dysponenta środkami budżetu państwa i budżetu środków europejskich, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci przyznania jej

i wypłacenia Jednolitej Płatności Obszarowej Uzupełniającej Płatności Obszarowej i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania ((...)) na rok 2005 w łącznej kwocie 902,48 zł.

tj. czynu z art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. art. 11 § 2 kk i za to na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył jej karę 7 miesięcy pozbawienia wolności.

3. W dniu 10 maja 2006r. w P., działając umyślnie z zamiarem bezpośrednim, w celu uzyskania dla siebie korzyści majątkowej w postaci płatności bezpośrednich do gruntów rolnych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, złożyła do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania na rok 2006, z tytułu użytkowania nieruchomości rolnych oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...)

w miejscowości O., gmina C., powiat (...) o łącznej powierzchni 1,17 ha, w którym zawarła nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wsparcia finansowego w postaci płatności bezpośrednich wskazując, że jest użytkownikiem tych gruntów – producentem rolnym co nie polegało na prawdzie, w wyniku czego wprowadziła w błąd pracowników Agencji i w dniu 17 listopada 2006r. doprowadziła Agencję Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. jako dysponenta środków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci przyznania jej

i wypłacenia Jednolitej Płatności Obszarowej Uzupełniającej Płatności Obszarowej i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania ((...)) na rok 2006 w łącznej kwocie 998,87 zł.

tj. czynu z art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. art. 11 § 2 kk i za to na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył jej karę 7 miesięcy pozbawienia wolności.

4. W dniu 7 maja 2007r. w C., powiat (...) działając umyślnie

z zamiarem bezpośrednim, w celu uzyskania dla siebie korzyści majątkowej w postaci płatności bezpośrednich do gruntów rolnych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach

o niekorzystnych warunkach gospodarowania, za pośrednictwem A. N., złożyła do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania na rok 2007, z tytułu użytkowania nieruchomości rolnych oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...)

w miejscowości O., gmina C., powiat (...) o łącznej powierzchni 1,17 ha, w którym zawarła nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wsparcia finansowego w postaci płatności bezpośrednich wskazując, że jest użytkownikiem tych gruntów – producentem rolnym co nie polegało na prawdzie, w wyniku czego wprowadziła w błąd pracowników Agencji i w dniach 3 i 12 grudnia 2007r. doprowadziła Agencję Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. jako dysponenta środkami budżetu państwa i budżetu środków europejskich, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci przyznania jej

i wypłacenia Jednolitej Płatności Obszarowej Uzupełniającej Płatności Obszarowej i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania ((...)) na rok 2007 w łącznej kwocie 1006,72 zł.

tj. czynu z art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. art. 11 § 2 kk i za to na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył jej karę 7 miesięcy pozbawienia wolności.

5. W dniu 12 maja 2008r. w P., działając umyślnie z zamiarem bezpośrednim, w celu uzyskania dla siebie korzyści majątkowej w postaci płatności bezpośrednich do gruntów rolnych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, złożyła do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania na rok 2008, z tytułu użytkowania nieruchomości rolnych oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...)

w miejscowości O., gmina C., powiat (...) o łącznej powierzchni 1,17 ha, w którym zawarła nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wsparcia finansowego w postaci płatności bezpośrednich wskazując, że jest użytkownikiem tych gruntów – producentem rolnym co nie polegało na prawdzie, w wyniku czego wprowadziła w błąd pracowników Agencji i w dniu 28 listopada 2008r. doprowadziła Agencję Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. jako dysponenta środkami budżetu państwa i budżetu środków europejskich, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci przyznania jej

i wypłacenia Jednolitej Płatności Obszarowej Uzupełniającej Płatności Obszarowej i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania ((...)) na rok 2008 w łącznej kwocie 1020,97 zł.

tj. czynu z art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. art. 11 § 2 kk i za to na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył jej karę 7 miesięcy pozbawienia wolności.

6. W dniu 11 maja 2009r. w C., powiat (...), działając umyślnie z zamiarem bezpośrednim, w celu uzyskania dla siebie korzyści majątkowej w postaci płatności bezpośrednich do gruntów rolnych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach

o niekorzystnych warunkach gospodarowania, za pośrednictwem J. N., złożyła do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. wniosek o przyznanie płatności bezpośrednich do gruntów rolnych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania na rok 2009, z tytułu użytkowania nieruchomości rolnych oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...)

w miejscowości O., gmina C., powiat (...) o łącznej powierzchni 1,17 ha, w którym zawarła nierzetelne, pisemne oświadczenie dotyczące okoliczności o istotnym znaczeniu dla uzyskania wsparcia finansowego w postaci płatności bezpośrednich wskazując, że jest użytkownikiem tych gruntów – producentem rolnym co nie polegało na prawdzie, w wyniku czego wprowadziła w błąd pracowników Agencji i w dniu 25 listopada 2008r. doprowadziła Agencję Restrukturyzacji

i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. jako dysponenta środkami budżetu państwa i budżetu środków europejskich, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci przyznania jej

i wypłacenia Jednolitej Płatności Obszarowej Uzupełniającej Płatności Obszarowej i płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania ((...)) na rok 2009 w łącznej kwocie 1010,24 zł.

tj. czynu z art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. art. 11 § 2 kk i za to na podstawie art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 3 kk wymierzył jej karę 7 miesięcy pozbawienia wolności.

7. W dniach 2 grudnia 2009r. i 21 grudnia 2009r. w P. działając umyślnie z zamiarem bezpośrednim, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, po uprzednim pouczeniu

o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia

w prowadzonym na podstawie ustawy postępowaniu wyjaśniającym

w sprawie podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości, które mogły spowodować nieuprawnione przyznanie pomocy finansowej w postaci płatności obszarowych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, złożyła w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. dwa fałszywe pisemne oświadczenia z dnia 25 listopada 2009r. i 14 grudnia 2009r., że w latach 2007 – 2009 była użytkownikiem m.in. działek rolnych oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...) w miejscowości O., gmina C., powiat (...), choć faktycznie grunty te użytkował G. T.,

tj. czynu z art. 233 § 1 kk w zw. z § 6 kk w zw. z art. 12 kk i za to na podstawie art. 233 § 1 kk wymierzył jej karę 5 miesięcy pozbawienia wolności,

Na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk w miejsce z osobna orzeczonych w pkt 1 – 7 kar pozbawienia wolności, Sąd wymierzył oskarżonej K. S. karę łączną 1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił oskarżonej tytułem próby na okres 3 lat. Dodatkowo Sąd Rejonowy zobowiązał oskarżoną do naprawienia w całości wyrządzonej szkody poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego – Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P. kwoty 5837,03 zł. w terminie 2 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku.

Ponadto Sąd Rejonowy w Jarocinie VII Zamiejscowy Wydział Karny z/s w Pleszewie tym samym wyrokiem z dnia 28 marca 2013r. w sprawie VII K 89/13 uznał oskarżoną A. N. za winną tego, że:

w dniach 25 listopada 2009r. i 14 grudnia 2009r. w C., powiat (...), działając umyślnie z zamiarem bezpośrednim, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, udzieliła pomocy K. S. w dokonaniu czynu zabronionego z art. 233 §

1 w zw. z § 6 kk w ten sposób, że poświadczyla wobec sołtysa wsi C. – D. B., że K. S. w latach 2007 – 2009 była użytkownikiem m.in. działek rolnych oznaczonych numerami ewidencyjnymi (...) w miejscowości O., gmina C., powiat (...), choć faktycznie grunty te użytkował G. T.,

w wyniku czego D. B. potwierdziła na pisemnych oświadczeniach z dnia 25 listopada 2009r. i 14 grudnia 2009r. użytkowanie tych gruntów przez K. S., które to oświadczenia K. S. po uprzednim pouczeniu

o odpowiedzialności karnej za złożenia fałszywego oświadczenia

w prowadzonym na podstawie ustawy postępowaniu wyjaśniającym

w sprawie podejrzenia wystąpienia nieprawidłowości, które mogły spowodować nieuprawnione przyznanie pomocy finansowej w postaci płatności obszarowych oraz płatności z tytułu wsparcia działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania, złożyła w dniach 2 grudnia 2009r. i 21 grudnia 2009r. w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa Biuro Powiatowe w P.,

tj. czynu z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 233 § 1 w zw. z § 6 kk i w zw. z art. 12 kk

i za to na podstawie art. 19 § 1 kk w zw. z art. 233 § 1 kk wymierzył jej karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 kk

i art. 70 § 1 pkt 1 kk Sąd warunkowo zawiesił oskarżonej tytułem próby na okres 2 lat. Nadto orzekł o kosztach sądowych.

Powyższy wyrok w części zaskarżyła oskarżona K. S., zarzucając wyrokowi :

1. Błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na nieprawidłowej ocenie, iż oskarżona K. S. działając w sposób świadomy i celowy, składała wnioski o dopłaty unijne, pomimo, iż nie była do tego osobą uprawnioną, podczas gdy

w rzeczywistości oskarżona, występowała o dopłaty unijne w wyniku błędnego przeświadczenia, iż jako współwłaściciel jest osobą kompetentną,

2. Błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na nieprawidłowej ocenie, iż oskarżona K. S. nakłaniała telefonicznie i osobiście G. T. aby w przypadku kontroli (...) wskazał on, iż uprawia działki należące do rodziny C. na jej zlecenie, podczas gdy w rzeczywistości oskarżona nie nakłaniała nigdy G. T. do składania takich deklaracji,

3. Naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia tj. art. 7 kpk wskutek braku wnikliwego oraz wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego oraz dowolnej oceny materiału dowodowego skutkującej uznaniem za szczere

i wiarygodne zeznań świadka T. C. pomimo, iż pozostaje on z oskarżoną w permanentnym konflikcie, a ponadto uznaniem za niewiarygodne wyjaśnień oskarżonej

4. Obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia tj. art. 410 kpk w zw. z art. 4 kpk i art. 167 kpk poprzez oparcie orzeczenia na ustaleniach dowolnych i nieznajdujących podstawy w materiale dowodowym, zebrany przez Sąd w przedmiotowej sprawie.

W konkluzji apelująca wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez uniewinnienie oskarżonej od zarzucanych jej czynów ewentualnie

o uchylenie zaskarżonego orzeczenia we wskazanym zakresie oraz

o przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Ponadto powyższy wyrok w części zaskarżyła oskarżona A. N. zarzucając wyrokowi:

1. Błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na nieprawidłowej ocenie, iż oskarżona A. N., działając w sposób świadomy i celowy, poświadczyła wobec sołtysa wsi C. – D. B., nieprawdziwe informacje odnośnie użytkowania przez K. S. gruntów rolnych, podczas gdy

w rzeczywistości oskarżona potwierdziła jedynie, iż grunty te są użytkowane rolniczo.

2. Obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść orzeczenia tj. art. 410 kpk w zw. z art. 4 kpk i art. 167 kpk poprzez oparcie orzeczenia na ustaleniach dowolnych i nieznajdujących podstawy w materiale dowodowym, zebrany przez Sąd w przedmiotowej sprawie.

W konkluzji apelująca wniosła o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez uniewinnienie oskarżonej od zarzucanych jej czynów ewentualnie

o uchylenie zaskarżonego orzeczenia we wskazanym zakresie oraz

o przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje oskarżonej A. N. w całości, a oskarżonej K. S. w części zasługują na uwzględnienie.

O ile stanowisko Sądu orzekającego w części dotyczącej występków z art. 272 k.k. w zw. z art. 273 k.k. i art. 12 k.k. zarzucanego K. S., a A. N. z art. 272 k.k. należy uznać za słuszne, gdyż faktycznie nie sposób przypisać obu oskarżonym winy w tym zakresie bowiem D. B. będąca sołtysiem wsi poświadczając fakt rolniczego wykorzystywania przedmiotowych działek nie działała w ramach udzielonych jej kompetencji, gdyż jak wynika z treści uchwały nr XI/85/2000 Rady Gminy C. z dnia 6 marca 2000r. i jej załącznika określającego status Sołectwa C., które obowiązywały w trakcie trwania postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (źródłem

i obowiązków sołtysa jest statut sołectwa OSN KW 2010/7/62) sołtys Sołectwa C. nie miał uprawnień do wystawiania dokumentów potwierdzających użytkowanie przez osoby fizyczne gruntów rolniczych (kopia cyt. uchwały k. 492-497, pismo wójta gminy C. k.575) - to zmianę kwalifikacji prawnej zarzucanych oskarżonym występków i przypisanie oskarżonej K. S. występku z art. 233 § 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k., a oskarżonej A. N. występku z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 233 § 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k. należy uznać za rozstrzygnięcie błędne.

Art. 233 § 6 k.k. odnosi się do wypadków, kiedy w ustawie przewidziane jest składanie pisemnych oświadczeń objętych rygorem odpowiedzialności karnej, jeżeli zostanie podana w nich nieprawda. W myśl art. 233 § 2 k.k. składający oświadczenie musi być o tym rygorze powiadomiony (komentarz KK pod red. M. Filara Teza 12 do art. 233 k.k.) Przepis ma zastosowanie do oświadczeń składanych przez stronę na podstawie art. 75 § 2 k.p.a. który stanowi: „ Jeżeli przepis prawa nie wymaga urzędowego potwierdzenia określonych faktów lub stanu prawnego w drodze zaświadczenia właściwego organu administracji, organ administracji publicznej odbiera od strony, na jej wniosek oświadczenie pod rygorem odpowiedzialności za fałszywe zeznania”.

W przedmiotowej sprawie podstawą starań oskarżonej K. S. o dopłaty były przepisy ustawy z dnia 26 stycznia 2007r.

o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz.U. Nr 170 poz. 1051 z 2008r), która zastąpiła ustawę z dnia 18 grudnia 2003r. oraz ustawy

z dnia 7 marca 2007r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U Nr 64 poz.427 z 2007r). W przepisach tych określano, iż dopłaty przysługują posiadaczowi zależnemu, w przypadku, gdy działka rolna stanowi przedmiot posiadania samoistnego i zależnego. Tym samym zgodnie stwierdzono, że dopłaty oskarżonej S. jako posiadaczce zależnej nie przysługiwały. Przepisy te nie przewidują jednak możliwości odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej. Przepis art. 21 cyt. wyżej ustawy z dnia 7 marca 2007r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich

z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ust. 3 stanowi jedynie, że strony (...) są zobowiązane przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek (...).

Powyższe zobowiązanie stron do przedstawienia dowodów i składania wyjaśnień zgodnie z prawdą nie jest wystarczającą podstawą do postawienia zarzutu popełnienia występku z art. 233 § 6 k.k. i w tej części żądanie apelacji uniewinnienia K. S. od występku z art. 233 § 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k. , a A. N. z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 233 § 6 k.k. są trafne. Nadmienić należy, że Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wzywając 7 grudnia 2009r. K. S. do złożenia wyjaśnień zobowiązała oskarżoną do przedstawienia dowodów potwierdzających użytkowanie gruntów w latach 2007-2009 poprzez m.in. zeznania świadków, potwierdzenia od sołtysa (wezwanie k. 76 - 77). Nie było mowy o oświadczeniu mogącym wynikać z przepisów ustawy, na podstawie której przyznawano pomoc finansową i do tego pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Natomiast żądanie potwierdzenia przez sołtysa użytkowania określonych gruntów wynikało stąd, iż sołtys jest osobą zwykle dobrze zorientowaną w tym zakresie. Potwierdzenie miało wzmacniać wiarygodność wyjaśnień oskarżonej (potwierdzenie k. 82, zeznania A. G. k. 432 - 433).

W ocenie Sądu Odwoławczego zachowanie K. S. polegające na wprowadzeniu w błąd sołtysa i uzyskanie fałszywego potwierdzenia użytkowania gruntów rolnych było środkiem do wyłudzenia płatności w oparciu o wskazane wcześniej przepisy.

Co do zachowania oskarżonej A. N. rozważenia wymagałoby ewentualne przyjęcie kwalifikacji prawnej z art. 18 § 3 kk w zw.

z art. 286 § 1 kk czyli udzielenie pomocy oskarżonej K. S. do wyłudzenia płatności bezpośrednich do gruntów rolnych (przyznana kwota płatności 21 stycznia 2010r. za 2009r.).

W przedmiotowym postępowaniu zmianę kwalifikacji prawnej należy wykluczyć, bowiem apelacja została wniesiona jedynie na korzyść oskarżonej. Przepięstwo oszustwa przewiduje surowszą odpowiedzialność karną. Nadto zmiana kwalifikacji w tym przypadku byłaby wyjściem poza granice oskarżenia z uwagi na różny rodzaj naruszanego dobra, czynność wykonawczą i skutek występku z art. 233 § 6 kk i z art. 286 § 1 kk.

Natomiast apelacja oskarżonej K. S. nie jest trafna w pozostałej części, w której kwestionuje ocenę dowodów oraz ustalenia faktycznie odnoszące się do wyłudzenia dotacji.

Sąd Rejonowy w tym zakresie przeprowadził szczegółowe postępowanie dowodowe i dokonał wnikliwej i wszechstronnej oceny dowodów zgodnie

z zasadami wiedzy, doświadczenia życiowego i prawidłami logicznego rozumowania.

Zeznania świadków T. C., K. G., M. G., M. Ś., G. T. oraz D. B. uzupełniają się wzajemnie. Nie ma żadnych podstaw do podważenia ich prawdziwości. Podnoszony przez apelującą fakt konfliktu między nią

a świadkiem T. C. nie uprawnia do dezawuowania relacji świadka wyłącznie z powodu istnienia tych rodzinnych nieporozumień.

Wersja T. C. znalazła oparcie w zebranych przez Sąd I instancji materiale dowodowym – dokumentach oraz zeznaniach wskazanych wyżej świadków.

Sąd Rejonowy ocenił także prawidłowo zeznania świadka D. B..

Apelująca kwestionując tę ocenę nie przedstawiła konkretnych okoliczności, które mogłyby ją zdyskwalifikować, a jedynie próbuje odczytać zeznania świadka w innych sposób wyłączając określone zdania z całego kontekstu wypowiedzi świadka i dopasowując je do własnej, korzystnej dlań wersji zdarzenia.

Także stawianie Sądowi I instancji zarzutu, iż błędnie ocenił zachowanie oskarżonej, która jako osoba nieposiadająca wykształcenia prawniczego mogła nie znać lub błędnie zinterpretować obowiązujące przepisy i stąd wnieść

o dotację, jest chybione.

Jedynie usprawiedliwiona nieświadomość bezprawności czynu wyłącza winę sprawcy. Powoływanie się na niezawinioną nieznajomość prawa może być skuteczne jeżeli sprawca poczynił starania by zapoznać się z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi. Oskarżona tych wymogów nie spełniła. Nawet fakt, iż w międzyczasie zmarł jej brat, z którym rzekomo zawarła porozumienie co do dopłat (i zmianie uległa sytuacja własnościowa gruntów) nie skłonił jej do zapoznania się z obowiązującym stanem prawnym.

Podsumowując powyższe – Sąd I instancji przeanalizował szczegółowo zebrane dowody, na ich podstawie poczynił ustalenia faktyczne, które nie są dotknięte żadnym błędem.

Zastrzeżeń nie budzi także prawno-karna ocena zachowania oskarżonej K. S. jako przestępstw z art. 297 § 1 kk i art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

W tym stanie rzeczy Sąd Odwoławczy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił orzeczenie o wymierzeniu oskarżonej K. S. kary łącznej pozbawienia wolności i warunkowym zawieszeniu jej wykonania (pkt 8 i 9 wyroku), uniewinnił oskarżoną K. S. od czynu z art. 233 § 1 w zw. z § 6 kk w zw. z art. 12 kk opisanego w pkt 7 wyroku, na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk wymierzył oskarżonej K. S. karę łączną

1 roku pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 kk i art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat.

Wymierzając oskarżonej K. S. karę łączną pozbawienia wolności uwzględniono jako okoliczności obciążające wielość czynów jednostkowych i długi okres przestępczego działania.

Sąd nie dopatrył się okoliczności łagodzących. Dotychczasowa niekaralność i prowadzenie ustabilizowanego życia pozwoliła oskarżonej K. S. skorzystać z dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Tymże wyrokiem Sąd Odwoławczy uniewinnił oskarżoną A. N. od czynu z art. 18 § 3 kk w zw. z art. 233 § 1 z § 6 kk i w zw. z art. 12 kk. W pozostałym zakresie utrzymał zaskarżony wyrok w mocy.

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 7 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach

w sprawach karnych (Dz. U. nr 49 poz. 223 ze zm.), a w części uniewinniającej na podstawie art. 632 kpk.